

BERÄTTA OM DIN SLÄKT !

Hjälp Dialekt- och folkminnesarkivet att samla och bevara släktberättelser!

ULMA frågelista M 243.

Släkt- och familjesägner.

Inom många släkter och familjer bevaras muntliga traditioner som traderats genom generationer därför att de berättats från mor eller far till son eller dotter eller genom att far- eller morföräldrar berättat för barnbarnen o.s.v. Sådana berättelser har stort värde för att studera berättartraditionen och för att se hur släkten haft betydelse för traditionens fortlevnad.

Det kan vara fråga om personer, som haft en betydelsefull eller framträdande roll. De kan ha gjort sig kända på något sätt, som bidragit till till att man berättat om just dem och återgett en episod i någons liv. Man kan ha berättat sägner som gäller släktmedlemmar o.s.v.

Berättelserna talar om personer som kommit med oxdrifter från Småland, bönder och torpare som gjort anmärkningsvärda odlingsbedrifter, invandrade finnar från Savolax till Värmlands finnskogar eller inflyttade skottar, politiska flyktingar från Polen o.s.v.. Det kan gälla uppgörelser mellan godsägare och arrendator eller torpare.

De i släkten bevarade berättelserna kan också handla om namngivna personer som soldater, spelmän och präster, men också om att man härstammar från en adlig eller kunglig person eller ha sjörövare i släkten.

Det kan också gälla släktmedlemmar som på något sätt utmärkt sig genom sitt sätt att uppträda, sitt sätt att tala eller andra utmärkande drag.

Andra sådana berättelser ur släkt- och familjekronikan, som förts fram till våra dagar på muntlig väg, kan ju också gälla en släktgård, släktklenoder, alltså sådant som ärvts mellan släktleden och som man berättat något om.

En speciell form av berättelse är den som talar om hur man fått sitt familje- eller släktnamn.

I en del släkter har bevarats traditionen om speciella dopnamn, som följt släkten. Vissa namn kan vara ett kännetecken för en släkt.

Om Du bevarar sådana muntliga berättelser och sägner i Din släkt, skriv ned dem och sänd uppteckningen till:

Dialekt- och folkminnesarkivet,
Box 1743
753 22 Uppsala

Glöm inte Ditt namn eller kön, Ditt födelseår, socken eller stad för vilka uppgifterna gäller.

Volter Ehn, september 1989